

Přednáška Evy Kaličinské z Organizace pro pomoc uprchlíků

(výpisky zpracovala Jesika Oulehlová)

- Eva Kaličinská pracuje s cizinci od roku 2004. Začala pracovat v uprchlickém táboře u Zástavky u Brna, kde vedla výtvarný ateliér. Od roku 2007 pracuje v Organizaci pro pomoc uprchlíkům. Jedná se o neziskovou organizaci, která pracuje se všemi uprchlíky z třetích zemí a poskytuje jim bezplatně právní a sociální služby.
- **Dobrovolná migrace** (studium, turismus, práce, osobní život – sloučení rodiny)
X
- **Nedobrovolná migrace** (Lidé se nerozhodli svobodně ze své země odejít...politika, náboženství, etnicita, humanitární katastrofa, sexuální orientace)
- Pokud člověk musí opustit svou zemi, jde na policii a požádá o azyl – status žadatele o mezinárodní ochranu – právo půl roku může u nás legálně pracovat, každý měsíc se hlásí na cizinecké policii, dostává razítko a je mu prodloužen pobyt na další měsíc, azylová procedura – hloubkový pohovor, ve kterém se ptají na motivace, které cizince vedli k opuštění své vlasti... Integrovaná azylové středisko – nárok na češtinu, integrace do systému ...
- **Uprchlík** je člověk, který je nucen odejít ze své země. Žadatel o mezinárodní ochranu je člověk, který se u tuto ochranu rozhodne zažádat.
- **Komunikace s cizincem**
 - Pokud je přítomna snaha a zájem, komunikace může vždy proběhnout, i když neumíme stejný jazyk. Neverbální komunikace hraje důležitou roli.
- **Situace:**

1) „Chtěla jsem mluvit s její matkou. Když přišla, vypadaly obě velmi mladě. To jí matka porodila tak brzo?“

Komentář: Občas se může stát, že se nejedná o matku. Kvůli cizinecké policii a kvůli tomu, aby měli klienti povolený pobyt, se vydávají za matku, dceru, příbuzné...

2) „Bylo mu asi sedm let a byl nezvladatelný. Když jsme se s matkou domluvili, že bychom si měli promluvit o chování jejího dítěte, chtěla se potkat až po obědě. Přišla dokonale nalíčená. Kdyby se raději více starala o sebe než o svůj vzhled.“

Komentář: Péče o zevnějšek a vzhled měla být známkou toho, že pro ně ta schůzka má velký význam.

3) *„Na společné akce chodí vždy pozdě. Ještě ani jednou se nestalo, že by přišli včas.“*

Komentář: Lidé z třetích zemí vnímají čas jinak. Pro nás je důležité přijít na dohodnuté setkání včas. Pro cizince z třetích zemí je kolikrát důležitější se zastavit s někým koho potkají na cestě, protože je pro ně neslušné dotyčného jen pozdravit.

4) *„Není možné se s ní domluvit. Jen pořád opakuje, že už všechno řekl její manžel.“*

Komentář: Může se jednat o rodiče z muslimských zemí. Jsou oblasti, kde žena o nějakých záležitostech na veřejnosti nerozhoduje. Může se tedy zdát velmi submisivní.

5) *„S klienty jsme si naprosto sedli. Dokonce mi říkali sestro. Hrozně mě vzalo, že odešli bez rozloučení.“*

Komentář: V Evropě je rodina velmi malá jednotka (rodiče a děti). V řadě cizích států je naše široká rodina (bratřanci, sestřenice) považována za úzkou rodinu. Je možné, že pokud nás cizinec přijme, bude nás oslovovat bratře, sestro – obzvláště když pro ně něco uděláme. Je ale dobré si držet profesionální odstup.

6) *„Klienti mají problém v uspořádanosti údajů. Často neodkážou uvést ani přesná data narození.“*

Komentář: Řada cizinců ví pouze období, kdy se jejich dítě narodilo. Např. klienti mohli říci, že se narodili, když byli žně.

7) *„Když s nimi probírám, že jejich děti nechodí do školy. Jen stojí a usmívají se. Je jim to úplně jedno.“*

Komentář: Toto se často stává u rodičů s původem z jihovýchodní Asie, kteří rozpaky vyjadřují úsměvem. Neznamená to tedy, že by jim to bylo jedno, ale znamená to, že jsou z dané situace rozpačití. Je tedy důležité, jak interpretujeme nonverbální komunikaci.

8) *„Jako učitelka cítím velkou frustraci. Mám pocit, že jsem dělala všechno, co jsem mohla a možná ještě trochu víc. Místo uznání či poděkování od klientů přišla studená sprcha v podobě velmi věcné otázky, zda jsem sehnala pro jejich dítě vhodnější aktovku.“*

Komentář: Je dobré udělat maximum a neočekávat, že se nám něco vrátí.

9) *Klientka ze Sýrie nebyla vůbec sdílná v komunikaci. Po zvědavých otázkách žen z Ruska přestala do třídy chodit úplně.*

Komentář: Určitá témata v komunikaci mohou být pro určité lidi tabu.

